

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrta leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. seprodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 28.

V Ptuj v nedeljo dne 12. julija 1908.

IX. letnik.

Počitnice.

Hrupno, z veselimi očmi in razgretimi obrazi zapustila jo nežna mladina šolske prostore, — počitnice so tu, zlati prosti čas poletnih počitnic. Otroci se jih veselijo, — doslej so morali uro za uro čepeti za klopni in poslušati učitelja in truditi male svoje možgane, — zdaj pa so svobodni, zdaj hočejo uživati to prostost, lepoto mamice narave, zelenje v gozdovih in cvetje na travnikih, zdaj hočejo poskakavati in se veseliti in vrisati v polni moči mladih svojih src... Počitnice so tu! Proč s knjigami, proč z zapisano učenostjo! Zdaj je čas prostosti, zdaj treba očetu pri delu pomagati...

Tako otroci! In — prav imajo. Kdo ne bi razumel, da potrebuje mladi duh počitka? Kakor prebavi želodec hrano, tako mora i duša znanje prebaviti. Dobro in potrebno je, da imajo otroci počitnice! Kajti otroci ljudstva itak nič drugega nimajo. Oni, ki se rodijo v sviljenih ziboljkah, ki se učijo le za zabavo, ki imajo že ob materinih prsih toliko premoženja, da lahko brez dela vse dolgo življenje preživijo, — onim so počitnice pač le čas za nove, dražje, večje zabave. Ali vzemimo otroka iz ljudstva, vzemimo kmetako hčerko, delavskega sinčka. Ta nima ničesar Revni otrok čuti že v ziboljki, da trpijo njegovi stariši pomanjkanja, da je rojeno edino za — boj in bedo! Koliko je teh otrok, ki morajo po zimi v najhujšem mrazu z slabim obvalom ure in ure daleč v šolo hoditi; opoludne se okrepcajo na skorji starega suhega kruha in zvečer gredo zopet skozi mraz in sneg in meglo nazaj proti domu... Koliko je otrok, ki morajo zutraj ob 2., 3. uri ostati in kmetiskim starišem na polju pomagati in potem še v šolo teči... Tem revnim otrokom so počitnice potrebne!

Ali oče, — in tudi ti, mati, — ne pozabita dobrih nauk za počitnice. Kajti v času počitnic niste vi samo stariši, marveč tudi učitelji svojih otrok.

Ne izkoriščajte svojo deco! Dajte ji dela, kajti delo je zdravo za telo in dušo. Naj živa v potu obraza sveži kmetaki zrak, naj dob žulje na nežne otroške ročice, naj dihajo globoko mlade pljuče, — to je zdravo. Leni otrok ne postane pridni mož. Le dajte deci dela... Ali mi pravimo tudi: ne izkoriščajte deco! Ne dajte otroku dela, ki je za njegove moči pretežko, ki napravi iz njega pohabljenega reveža, ki mu škoduje. Ne smatrajte otroka za ceno delavno moč! Lahko odrašenjše šolarje podučujete med počitnicami o glavnih, temeljnih točkah vinoreje, sadjarstva, živinoreje, o pravilni žetvi, o dobrem sajenju, krmljenju, obdelovanju. Praktično delo je dostikrat več vredno kot vse sive teorije. Porabite, stariši, torej počitnice, brez da bi otroka izkoriščali in mučili!

Pazite na otroško zdravje! Koliko je starišev, ki vzamejo otroka seboj v goštilne, na veselice, žeganje, zabave, in mu dajejo opojnih pijač, vina, pive, žganja. Neodrašenemu otroku dajati opojno pijačo, je naravnost greh. Še odrašenemu škoduje preobilo vživanje pijače, kaj šele mlademu, nerazvitemu telescu. Seveda, otroku se dopade, ako sme iz očetevega

kozarca piti. Ali to je zanj strup in mnogo najhujših otroških bolezni so posledica popivanja. Dajte otroku vodo ali mleko in ostalo vam bode zdravo! Ne mislite, da izkažete otroku ljubezen, ako mu dajete vino ali celo žganje...

Pazite pa tudi na otroško dušo! Slaba družba pokvari dostikrat najboljšega otroka. Med pastirji, ki pasejo brez odrašenega nadzorstva, se dostikrat godijo stvari, ki pustijo svoj strup v mladi duši. Koliko zločinov in pregreškov bi se dalo preprečiti, ko bi se otroke v nežni mladosti obvarovalo. Ne pustite otroke poslušati govoričenje odrašene mladine. Ne dajte otrokom časnikov v roke, kajti ti so za odrašene ljudi. Sploh pazite, da se otrok v dušnem oziru med počitnicami ne pokvari.

To le nekaj nasvetov, katerih se bode pač vsak skrbni oče, vsaka ljubeča mati držala. Za tako obvarovano šolsko mladino bodejo počitnice dobiček. In kadar se prične šolsko leto iz novega, prišli bodejo ti otroci, zdravi na duši in telesu in pričeli zopet s poučevanjem, — sebi v dobiček...

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

„Ako se mi moj načrt posreči, potem nas bodejo naši potomci blago lovili, da smo duhovnike v meje njih dolžnosti napodili, da smo njih tamošnje bivanje Gospodu, njih tukajšno bivanje pa domovini podvrhli“.

Cesar Jožef II. l. 1781.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Politični pregled.

Občine naj plačujejo... Kmetiki poslanec Pirkner je govoril v državni zbornici in dejal glede občin sledeče: „Občinam so naložena taka bremena, da jih ne morejo več nositi. Župan v kakšni občini v hribih je z delom tako preobložen, da se komaj človeka najde, ki bi hotel dalje časa županovati. Vzdržanje mnogih občinskih potov, mostov, potokov, komisije, vojaška dela itd. napravijo mnogo truda, tako da si vsakdo premisli, prevzeti županske posle. Poleg tega mora biti župan kar celi jurist. Zahteva je tedaj opravičena, da se v bogim občinam podeli odškodnina za dela, ki jih izvršijo za splošnost in za državo. Za vsa ta dela se mora najemati in plačevati tajnike. Država daje občinam dela, jim zapoveduje, plačujejo pa naj občine same. Tej krivici mora biti konec“.

Odpust davka in znižanje pridobnin. Finančno ravnateljstvo v Gradcu nam piše: C. kr. finančno ministerstvo je z odlokom od 12. junija 1908 št. 42.104 izvršujoč določbe členkov IV do XI postave od 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 določilo za leto 1908 odpust od zemljiškega davka z petnajstimi odstotki, in od hišnega davka izvzemši petostotni davek davka prostih poslopij z dvanajst in pol odstotki, dalje vzdržalo znižanje pridobninske glavne ceste kakor v prejšnjih letih tudi za podjetbe, podvržene javnemu dajanju računov, ki so navedene v § 100 odstavka 1 in 5 postave o oseb. zak. za desetimi odstotki. Odpust pri zemljiškem in hišnem davku se bode

samo od državnih davkov, ne pa tudi od doklad samoupravnih korporacij izračunal. Po dokončani osebni porazdelitvi teh odpustov na posamezne davkoplačalce se bode odpustni znesek leta 1908 davčnih listinah strank (davčna knjižica, naložni listek, plačilni nalog) pozneje zaznamoval. Čas, s katerim se bodo zamogli vpisati odpusti v davčne listine strank, se bode s posebnim razglasom oznanil.

Glede žganja je sprejel vinogradniški odsek v državni zbornici sledečo resolucijo: „Vlada naj skrbi, da se na mrzli poti narejeno žganje sploh ne več kot fino, pravo žganje prodaja, da se torej kognak, vinsko žganje in sadno žganje sploh ne bi smelo več drugače izdelovati nego potom destilacije; da bi se davkoprosti domače žganje vsem posestnikom dovolilo, naj imajo potem lastne priprave za žgati ali ne, naj žgejo na lastni ali tuji zemlji itd.; pri slabih letinjah naj bi ostala ta pravica dve leti rezervirana; — da se pravo, po destilaciji izdelano fino žganje ne podvrže nobenemu novemu zvišanju davka“. — Radovedni smo, kaj bode vlada k tej za kmeta velevažni resoluciji rekla.

„Jaz ne ljubim ljudi, ki imajo nalogo, da nam pripravijo boljše življenje na drugem svetu, ki se pa toliko trudijo, da bi vodili naše zadeve na tem svetu“...

Cesar Jožef II.

Dopisi.

Karčovina blizu Maribora. Minuli teden smo mi viničarji dobvali iz bližnjega mesta zelo laskovo pismo. Nam vbogim viničarjem se je pisalo: „Čenjeni gospod i. t. d. Z veseljem in posebnim ponosom odprem pismo. V tem je listek, v katerem sem povabljen 14. junija priti v prostore „katoliškega delavskega društva“ na zaupni sestanek kot člen „Slov. kmetijske zveze“. Seveda, da je to člen kmetijske zveze, to se ni povedalo! Tako zviti so kutarji. Po tem laskavem povabilu smo se nekateri udeležili tega zaupnega sestanka. Nekateri so prišli si ogledati prvake, nekateri zavoljo radovednosti, nekateri zavoljo dolgočasa. To čvekarije kaj smo slišali od teh volkovih v orčih dlakah, je le posnemanje drugih poslancev. Pri te reči se le gre zato, da bi sedli mi volhci na njih limanice. Znami dr. Korošec je govoril, da je kaj bilo. Da se klerikalna kmetijska zveza za nas potegne je le zato, ker smo volilci postali. Če bi tega ne bilo, bi nas znani Korošec gotovo pozabil. Mi dobro vemo, kdo za nas skrbi. Zakaj se viničarjem, posebno tistim tako slabo godi, kateri so pri duhovnikih v službi? Zakaj tisti nam ne pomagajo, naš stan malo olajšajo? Mi čisto dobro vemo, kako grenka in huda je služba posebno pri duhovnikih. Ti hočejo pa nam pomagati? Sami sebi so vedli pomagati, ter so 9 milijonov za tako že mastne plače duhovnikov od države dobili. Profesor Vrstošek prežveka reči, katere so itak znane. Iz nemških časnikov sem zvedel, da država

že dela na to, da delavci v fabrikah in na kmetih dobijo podporo v starih letih. Nato bodejo klerikalci rekli: mi smo bili taisti, kateri so dosegli, da tudi mi viničarji smo v starih letih preskrbljeni. To je sama goljufija, gospodje klerikalci, mi to dobro poznamo. Vrstovška hočete imeti za drž. poslanca, kateri tako mastno službo kot profesor itak ima, potem pa še 20 K na dan kot poslanec. To bi bilo dobro, možgani bi se mu še bolj mešale, ker itak že zdaj več služka ima kot 20 viničarjev.

Letos sem se udeležil procesiji na Božjega telesnega dne v Kamnici, ker v naši fari imamo opravilo v nedeljo po telesnem dnevu. To procesijo je vodil znani dr. Korošec. Ker pa se zdaj zelo malo duhovskih vaj muči, v svoji glavi je le politika in družega nič, je že skoraj duhovske reči pozabil. Tudi pri procesiji so mu mogli drugi duhovniki vse pokazati, kaj se zdaj moli, kaj se zdaj poje, celo so mu mogli pokazati, kako in kam se blagoslov deli! To je čudno in čudno sem gledal in si mislil, bolje bi bilo, če bi duhovniki se za cerkev raje potegovali in nas reveže raje v miru pustili. Mi moramo s tem zadovoljni biti, ker celo duhovniki nam ne bodejo stan olajšali, to je tako gotovo, kakor nemarnost dan za dnevom je večja, le zato, ker mi iz duhovskih ust redkokedaj slišimo Božjo besedo. Kje so večji politikarji v črni suknji, tam imajo sodnija in žandarmi veliko opravila. Kako smo lani 14. majnika splošno volitev imeli. Kako so nas kutarji obdelali in pregovarjali, za Božjo voljo ne liberalce in socialdemokratov voliti. In glejte, ti kutarji so sami volili socialdemokrata. To je grdo, nemarno in ostudno. Nam pridigajo vodo piti, sami pa pijejo najizvrstno in najfinejšo vino. Kako so zdaj prvaki in kutarji v našem kraju od kočice do kočice letali. Mislili smo, zdaj bo črna vojska ali se gre za vero. In zakaj so tako te črnuhi letali? da bi nas odgovarjali, da bi se v Karčovinški šoli nič več nemškega učili. To malo nemško kaj se do zdaj uči, še to nam ne privoščijo. Če krajni šolski svet in občina se vlečejo za nemško, čisto prav imajo. Mi potrebujemo nemško tako, kakor vsakdajni kruh, posebno za voljo bližnjega mesta. Značajni so glasovali za nemški poduk, kateri so kutarjem in prvakom odvisni, so mogli za slovenski pouk glasovati, v srcu so pa le želeli nemški pouk. Sicer je to sramotno, pa znan je strah pred duhovniki. Žalostno bi bilo, če bi se le samo slovensko podučevalo, kam bi prišli. Mi zavedni, značajni, smo glasovali le za nemško in prav imamo, za korist naše dece. Viničarji.

Sv. Lovrenc slov. gor. Spoštovani g. urednik! Naznanim Vam, da je bil v predzadnji številki „Stajerca“ z dne 28. junija med drugimi tudi dopis od neke Marije Toš. Valed tega dopisa zdaj ona mene prav po lopovski napada, ter mene krivi, da sem jaz v zvezi z omenjenim dopisom. Morem reči, da tega nisem storil ter nisem najmanj v zvezi z omenjenim dopisom. Ali to pa tudi lahko trdim, da dopisnik vendar tudi ni lažnik, kajti vsak pameten in trezen človek v tej fari, ki le količkaj pozna njene razmere, se bode o resničnosti tega dopisa sam prepričal. — **O p o m b a u r e d n i š t v a.** Prvič potrjujemo, da J. Duh ni v nobeni zvezi z omenjenim dopisom, pač pa smo prejeli na enkrat dva dopisa o Tebi, draga Toš, nakar smo le samo jednega priobčili in z drugim še ti prizanašamo. Ljudi pa, kateri ti nič ne store, pusti pri miru, drugače bode mo napeli še druge strune.

Ljutomer. Dragi „Stajerc!“ Dostokrat sem ališal, da klerikalci vse moči napenjajo, da bi te zamogli zatreti in sploh prepovedati tebe brati. Zato ti hitro naznanim, da prideš k nam v Ljutomer, Cven, Podgradje itd. in si vzami krtačo in britvo, da jih pri pameti in jezikih osnažiš. V nedeljo to je 21. t. m. sta se Janez Rajh in Puconja iz Cvena v Cezanjovce na žegnanje peljala. Vašega starega naročnika Janeza Rajha je po potu „božji žlag“ zadel; in zdrav pravijo, da je to „Stajerc“ kriv! Tako širijo klerikalci neumnost in babjeverje. Ali ni že marsikaterega duhovnika, celo škofe in papeže, kap zadela? — Tudi mi smo veteransko društvo dobili, osnovalo se je in imajo slovensko komando. Lepo za trg in glavarstvo, pa še za take stare soldate, ki so se bojevali 1866 l. s Prusi in Italijani; so 2 ali trije, ko med take mlade mlačne vojake so se podali. Gosp. Anto-

lič je prav imel, da je odstopil, ker temu so duhovni krivi, ker v odboru so sami farški podrepaniki. Na Telovo so šli o. Vampotič in so 30 kron zapili; monturo dolžni, v kasi nič fehtarijo po murskem polju. Ako danes ali jutri kdo umrje, morajo na posodo vzeti peneze. Vam starim in tudi drugim želim dobro pamet in odstopite od te komande in se v nemško podajte, kakor ste navajeni. Dekan in kaplani so danes do jutrapvi pa ostanete ker ste cesarju in deželi služili! Ta „slovenska komanda“ je hrvaška, naj jo v Varaždinu imajo. Opazovalec.

Konjice. Dragi „Stajerc“, prosim te tudi jaz za majhen prostorček, v katerem bi jaz zamogel počastiti našega čednega g. vikarja Markus Zičkarja in kaplana Viktorja Preglej. Pred kratkem je bil neki bolnik poslal po g. duhovnika da bi sprejel sv. sakramente in g. vikarju je bilo preteško iti bolnika sprevidit in je precej časa godrnjal ter zmerjal tistega, ki je prišel po duhovnika, predno se je spravil k bolniku; pač zato, ker imata preveliko za opraviti s posojilnico, ki jo imata v kaplaniji. Lansko leto sta si pa zadosti časa vzela, da sta vedno okoli letala in kmete nagovarjala da naj volijo tistega Pišeka za državnega poslanca. Letos pa jim je še preteško iti bolnika sprevidit z sv. zakramenti. To je sramota!

Polenšak. Dragi „Stajerc“, prav žal nam je, da ni nič koristila tvoja krtača, s katero smo hoteli našega mežnarja in organista Glavnika osnažiti. Povaljal se je po takem blatu, da bomo morali vzeti danes najostrejši Tvoj štrigel. Mesto da bi molčal ter se poboljšal, se še upa v „Fihposu“ zagovarjati, da je vse očitna laž, kaj on piše. Doslej smo mislili, da je samo gluh, a sedaj vidimo, da je tudi slep. Pravi namreč, da ni nikdar imel vaj za „smešen“ zbor po noči. No kje si pa čital, da bi kdo rekel, da imaš po noči vaje? Ti vidiš vse narobe. Da pa so fanti, dekleta, vsako nedeljo domov spremeljali, to pa je resnica, kateri ne moreš ngovarjati. Tvojim pevkam, čeravno praviš da so poštene, se niti po dnevu ne zdi sramota okoli se sprehajati s fanti in poštene ljudi za norca imeti. Bomo videli kako dolgo bodo poštene. Nadalje praviš da se ravnaš vedno po komandi župnikovi. Že dobro! Ko si pa pred par leti divje agitiral za Korošca, tedaj pa si se izjavil, da delaš vse sam ob svojem. Tudi vi dva z župnikom ne bosta k sodnjemu dnevu trobila na Polenšaku, kajti zapomnita si to, da imamo mi cesarsko faro in zato dobimo lahko cesarskega mašnika. Praviš da ne ješ „Stajercovega“ kruha. Tudi dobro, ali tvoja postava kaže, da imaš tudi klerikalnega presneto malo. Pišeš tudi, da „Stajercijani“ ne nastavljamo organistov. No veš dobro, da če bi „Stajerc“ nastavljal organiste, tedaj bi ti že davno na Pohorju kože pasel, ali pa na Horvaškem avinje štriglal. Ali ne moreš najti družega dela, kakor da take oslarije prinašaš v „Fihposu“ na dan? Mi bi ti svetovali nekaj: Poglej rajše nekoliko po cerkvi, v katerem kotu je več pajčevine, kateri pušlec že prah bolj dol pripogiba. Nadalje si namaži orgle, da ne bodo tako hripave, da nas imajo tuji farani za norca. Izgovarjal si se vedno, da naše orgle nimajo dovolj glasov in da zato ne moreš lepo orglati. Ali ko je bil pred kratkim organist od sv. Tomaža tukaj, je našel vse glase. Toraj je to zopet laž in orgle niso nič krive, le v tvoji glavi menda ni vseh glasov. Nekaj se je reklo v tujih farah „na Polenšaku najlepše pojejo“. Sedaj pa pravijo sosede, da se pri nas na kornu pastirji derejo. Kako pa tudi bi drugače, ker organist tako kriči, da pevcev niti ne slišimo. Torej če imaš pevce, naj tako pojejo, da jih bomo slišali, ne pa cel ducat pevcev, potem pa en par slabih glasov. Škoda stopnic na kor, da se tako brez koristi rabijo. Za tvoj poklon v „Fihposu“ se ti najtopleje zahvaljujemo, te z velespoštovanjem pozdravljamo ter te prosimo, piši nam še kaj! Mi Tebi tudi ne bomo nehali prej, dokler ne bo na Polenšaku drugače. Na Polenšaku mora drugače postati, kajti vi dva z župnikom si bosta skoraj svoje podrepanike lahko na prste preštela.

Pri nas je korajža, pri vas je pa ni! ker premalo je vas, da bi zmagali nas.

Žusem. Dragi „Stajerc“! Dolgo časa te že nismo nadlegovali, to pa zato ker je bil mir; ker je pa pri nas kakor povsod bila suša, se je neki dopisna „Slov. Gosp.“ močno opralil, torej je potreben krtače. Lažnjivi „Slov. Gosp.“ znani duhovski hujskajoči list za siromake v razumnosti nam prinese članek, da se ustanovi za Žusemske mladeniče neko društvo, katero bode baje nas kmete učilo in pripravljalo za občinsko volitvo; žalostno bi pa bilo za nas kmete, da bi nas taki surkolini učili, kdo bi se naj za občinske odbornike volil. — Moramo pa še pripomniti, da društvo za mladeniče se je že pričelo in podlaga tistemu je neka stvarica, ki se solnca boji, zatorej se društvo izobraževalnosti vrši samo po noči, in se konča še potem, ko župnik k aklepu izobraževalnosti zjutraj pozvoni. To je bilo pa tako: neko jutro hotel je g. župnik zarano zjutraj sv. mašo opravljati, pa mežnar je na podlagi društva čez noč izginil, tako župnik ni vedel druge pomoči pa pozvoni z majhnem zvonom v zvoniku, misleč, mogoče se mežnar predrami, ali pride kdo naznanit kaj se je z njim zgodilo; pa ko špeglar (mežnar) sliši zvoniti je kmalo prisopihal, no saj ni bil daleč ko tista solnca boječa stvar biva, le en par sto korakov od cerkve. To bi bilo za naše mladeniče društvo! Zatorej stariši, pazite kam bodo vaši otroci zahajali! Mi dobro poznamo vodja in podlago omenjenega društva, pa svetujem da miruje, da zopet vrabči ne bodo začeli čivkati. Ako potrebno ga okrtajimo, da mu še koža cela ne ostane; torej za sedaj dovolj!

Dobje pri Planini. Ljudje božji, ali veste zakaj Bog ne da dežja? Župnika Vurkelca je srečala pamet in zato je v nedeljo 28. junija rekel s prižnice, da Bog zato ne da dežja, ker nosijo nekateri dobjanski fantje peresa za klubkom. Ali Bog je sam postavil Vurkelca na laž, ker dva dni po tem je precej deževalo in predno so dobjanski fantje spet djali klubuke s peresi na glavo je bil zopet dež. Hvala Bogu za njega, Vurkelcu pa figo, ker s takimi oslarijami ljudi planša. Zakaj pa niste duhovniki naredili dežja! Saj zmiraj pravite, da ste več ko angelji, več ko Mati božja, več ko sam Bog, ker ga lahko v tabernakel zaprete. Če se nekateri bahajo, da znajo točo narediti, ki ljudem škodo dela, pa bi še koristen dež napravili. Seveda, ko bi mogli. Prazen sod ima velik glas. Nekateri duhovniki so pa še ljudi v tej nesreči drli in skubili in se iz njih norca delali, češ, za 6 goldinarjev bo malo dežja. Ali ste vi prijatelji ljudstva, ki ga še v nesreči slačite in strižete, namesto da bi ga tolažili. Kadar so volitve, tedaj letale okoli ljudi in se delate sladke ter se hvalite, kaki njihovi prijatelji ste. Ko pa volitve minejo, pa je samo mošnja in pa še kaka mlada ženska vaša prijateljica. — Vurkelc je tudi s prižnice rekel, da nekateri Dobjani vodo med krmo vlivajo, ali pesek vmes mešajo, če jo mislijo prodati. To je seveda sleparija in je vredna kazni. Ali pa je prav, da je župnik to s prižnice povedal? S tem je on spravil tudi poštene Dobjane ob kredit. Vemo za nekatere, ki so res tako delali, pa to so najhujši farški podrepaniki, ki si mislijo, če koga osleparim, bo raj že dal župnik pri spovedi odvezo, ker sma si dobra. Župnik pa mora vedeti, da stoji v katekizmu, da mora vsak, ki misli iti k spovedi obuditi trden sklep, da bo povrnil tuje blago, popravil pohujšanje in poravnal škodo, ki jo je bližnjemu storil. Torej v spovednici naj to opravi, pa ne na prižnici. Ali sedaj se govori v spovednicah le o politiki, o časnikih, o denarju in mladi duhovniki izprašujejo dekleta o grdobijah, o katerih še niso nikdar nič slišale. Sicer pa je Vurkelc sam očitno povedal, da skrivaj jemati se ne pravi krasti in da tatvina ni greh. Župnik tudi odganja ljudi od poštenih krčmarjev in prodajalcev ter pravi, da so socialdemokrati. To vse je proti sedmi božji zapovedi kakor tudi saparija, katere se farški podrepaniki zato tako malo bojijo in sramujejo. Ko bodo duhovniki namesto politike in sovraštva začeli učiti prave božje nauke, tedaj zna biti bolje, prej pa ne.

Okolica Mozije. Ljubi „Stajerc“, mi tukajšni davkoplačevalci te prosimo kod svojega kmetijskega prijatelja, razjasni nam to-le: Po točki 62 občinskega reda za Stajersko mora župan najdalje v dveh mesecih potem ko upravno leto

mede, kar je pri nas 31. decembra vsakega leta, o prihodkih in stroških občine in njenih stroškov predložiti občinskemu odboru, da ga pregleda in potrdi. Danes imamo že mesec julij, naš župan še tega ni storil. Za pregledovalce računov so bili izvoljeni 4 odborniki, pa občinske račune sta ravno dva pregledala, druga pa še baje zato ništa vedela. Slišali smo praviti, da je naš župan svojemu tajniku kupil uradno obleko za občinske denarje, brez da bi občinski odbor zato vedel. Mi tukajšni davkoplačevalci vemo, da si naš župan tudi vsako pot visoko paračuni, kakor pot na bližnji vojaški nabor 3 krome, pot na stavbene ogleda 6 kron, če ravno ni pot dolga. Ljubi „Štajerc“, povej nam ali mu je to dovoljeno, ko ima on letne plače 150 kron? Ima še več stvari, kar ni prav; to objaviti te bomo, ljubi „Štajerc“, drugokrat prosili. Za sedaj te prosimo razjasni nam to zakar smo te prosili davkoplačevalci iz okolice Mozirske. Opomba uredništva. Ali ni nobenega v občinskem odboru, ki bi župana na postave opozoril? Drugače se združite davkoplačevalci in napravite pritožbo. Mi Vam bomo radi pomagali. Kajti pravica je na Vaši strani!

Kolobje. Prav veselo je bilo na kvaterno nedeljo, ko je imel naš župnik zopet nove lavretanske litanije za farane. Res kar razveseliti se mora, kdor je mogel poslušati. Menda je zato tako dobro znal klavsat, ker je bila kuharica v cerkvi, da je slišala, kako znajo „zate“ poricati. Moral je tako zvesto si namišljavati, da je kaj. Čenčaril je tudi, da so venci v cerkvi nepotrebni in grdi; ja, je pa že dobro. So pa lepši pajčolani, v katerih so zagrnjene podobe in tiati zlati bronc, katerega je tako na debelo, da bi se lahko čeli farof prevlekel z njim. Res lep kinč za Marijino cerkev. Ker je neka ženska kupila za sedem goldinarjev vence, in jih darovala v cerkev za božjo čast, toda župnik je zapovedal: dol z njimi, češ da ni vprašala, če sme darovati. Ja vraga, ali če je kakšno drugo darovanje ali tudi moramo vprašati če sme dati? Ker župniku ni po volji da bi kaj družaga prišel nego denar, ker se za denar tudi Joža lahko kaj kupi. Dragi župnik Kostanjevec, pomislite predno rečete! S cer se imamo gradiva dovolj; ker smo mislili da bode boljši smo še malo pozabili, pa zdaj je že pretesno in se bode moralo zopet pisati.

Št. Peter na Medv. selu. Gotovo Te bo zanimalo, dragi „Štajerc“, če ti povem nekaj o Gomilškovih „Marijinih devicah“ in mladeničih. Te pobožne device in fantiči se včasih obnašajo tako vzorno, da je res škandal. Tako je naprimer neka „Marijina devica“ ob priliki jubilejne procesije na Sladko goro domov grede kmalu svoj parček našla in ker je bilo vroče, sta se šla v gošo pod smreke hladiti. Gospod Gomilšek, pasite svoje ovčce bolje, zlasti „Marijine hčerke“, da ne bodo delale sramoto fari in krstni knjigi. Gledite torej, da bode ob priliki procesij, ko gremo za dež prosit, oznanjevali besedo božjo in poučevali take device in zabavljabe proti fantom, ki se obnašajo dostojno. Izrazili ste se zadnjič na Ložnem, da so smrkolini, da nimajo brk. Bog pomagaj! Ste pač pametni! Kaj pa da take viditi, ali imate Vi brke? — Torej?! Ker je slučaj nanesel, da imamo sedaj grozno sušo, vrača krivdo na fante, ki se povsod in vedno spoštljivo obnašajo. No če bi po tem sodili, bi pač lahko drugače rekli. Glejte samo one mladenke in mladeniče Vaše kompanije, ki so na dan sv. birme in na dan Petra in Pavla kljub Vašej prepovedi prvi bili na plesišču. Sicer pa ples ni pogubljen, seveda za pametne dostojne ljudi. Za take kakor so fanti in dekleta Vašega bataljona ni, ker ne poznajo mere. Saj ste gotovo videli, kako so se sukale „Marijine device“ in kako so fino poljube delile; tako znajo le dobro izvežbani. V tej stroki so pač zaslužile, da bi jim podelili zlato kolajno.

Bistrica v Rožni dolini. Lepa hvala „Nemir“, za bedasto besedičenje v št. 25. Malokedaj se je v Bistrici toliko smejalo čez tvoje prismo-derije, napolnjene z neresnicami in lažmi. Le tako naprej „Š-Mir“, kajti s takim zavijanjem nam le pomagaš in mi pridemo do smeha. Naj-smešnejša je trditev, da slovensko-klerikalni hujkači niso štrajk v tukajšni fabriki vprizorili. Vsakdo, ki ima oči in ušesa, zamore pričati, da

v Bistrici še nikdar nismo toliko farjev videli, kakor pred in med štrajkom. In ali ni bil kaplan Tojnko glavni voditelj, ki je na mnogih shodih toliko neumnosti skvečal? Ta mladi kaplan je vendar v času občinskih volitev dokazal, da mu je hujskarija več nego njegova duhovniška dolžnost. Pri boljšemu slovenskemu prebivalstvu je istotako zaupanje izgubil. Resnica je: 1. da je kaplan Tojnko na soboto, 11. aprila imel z volilnimi zadevami toliko opraviti, da je na verouk in spoved v Bärentalu pozabil in da je na mesto ob 3. uri šele ob 7. uri tja prišel. — 2. Da v času od Velikenoči, 19. aprila do 21. junija, torejskozi 9 tednov v cerkvi sv. Mihaela niti ene Božje službe ni bilo, medtem ko bi se morala tam vsako tretjo nedeljo mašo brati. 3. Da je kaplan Tojnko, ko ga je neka ženska vprašala, zakaj ni maše, odgovoril: „Bärentalski tokerji ne nucajo maše!“ 4. Da je ta kaplan 21. junija, ko je vendar zopet enkrat ob priliki žegnanja v Bärentalu mašo bral, pri poznejši veselici mežnarja na dva človeka, ki sta nemško govorila, nahujkal in da je mežnar ta dva tudi resnično opsoval. — 5. Da imenovani kaplan, ki vsled svojega politikovanja nima časa za svojo duhovniško službo, ima vendar še toliko časa, da gre vsak dan iz Sveč v Bistrico v neko znano krčmo. Zakaj? To žvižgajo že vrabci na strehi. Kjer je ljubka hčerka, prihajajo tudi gostje. Zamorca tudi „Š-Mir“ ne bode opral in če porabi še toliko jezuvitske žajfe. Kar se pa štrajka tiče, so vbogi delavci, ki so se pustili od klerikalnih sleparjev za nos voditi, le obžalovati. Izgubili so plače za 8000 kron. Kdo bode vbogim delavcem teh 8.000 kron povrnil? Hujkači bi jo morali povrniti! Tako „voditelj“ Čebul iz Jesenic, stari očka Gostinčar iz „Iblane“ in njegov čedni sinko ter znani farški hujkači. To bi bilo prav! Ali ti ljudje delavce le v nesrečo spravijo, potem pa jih pustijo. Sramota!

Sv. Valpurga na Koroškem. Ljubi „Štajerc“! Dokler sem jaz še tam bil, prišel je župnik od visoke Bistrice k meni, da sem mu moral vsakokrat „Štajerca“ posoditi, da ga je čital. Tedaj sva bila še prijatelja. Ali sedaj, ko sem se preselil k sv. Valpurzi, me pa sovraži in istotako „Štajerca“. Prigodilo se je pa tako-le: Prideva z župnikom pri „Kraicbirtu“ skupaj. On mi plača 1/4 l vina in me nagovarja, naj list „Štajerc“ pustim. In plača mi zopet 1/4 l vina, naj ga ja zanesljivo pustim. Dejal sem župniku, da mi mora naročnino povrniti, potem ga more sam imeti. Mislim si: saj „Štajerca“ lahko potem zopet naročim. Ali tega mož ni hotel storiti. Pač pa je pisal eno karto na upravništvo, jaz pa lista nisem več dobil. — (Ako je to resnica, potem je župnik nekaj protipostavnega naredil, zakar se mora kaznovati. Uredništvo). — Pa še nekaj od sv. Valpurga! Spreved na presvetega Rašnega telesa dan se je tako slabo vršil, da je bilo silno žalostno. Ni bilo ne streljanja, velike bandere so ostale vse v cerkvi, ker čerkmošter sam pripoveduje, da ne more plačevati, ker gre ves denar v črno malho. Sedaj pa ofra tudi več ne bomo dajali!

Opazovalec.
Iz Škocijana. Dragi „Štajerc“! Ne zameri nam, da smo zopet primorani Te nadlegovati za prostor v tem cenjenem listu; s tem hočemo pokazati da nismo zaspanci in še nismo vrgli naše puške v koruzo. Na dan sv. Petra je imelo naše bralno društvo svoj veliki shod v Majarjove gostilni. Sicer se ne oziramo ne na levo ali desno, naj bi ti imeli svoje veselje kakor hočejo; ali ker se pa ti črnuhi tak brihtno ogledujejo na postopanje nemških pevcev v Škocijani ali kakor jih „Š-Mir“ pozdravi v zadnji št. „hajlovci“, in še več, kar naj bi pomenilo za gosp. voditelja nemških pevcev za njegov stan neprijetno. Mi pa očitamo pisatelju „Šmira“, da je druge vse videl in slišal, kar naj bi „hajlovci“ menda delali gosp. župniku, (ker so žalibog bolani) največji nemir. Mi vsi iz srca radi privoščimo našemu gosp. župniku najbogatejše zdravje, to mu naj mili Bog povrni, ker se nibrigal kedaj (brez posebnega vzroka) v cerkvi za politiko, kakor sedajni njegov namestnik gosp. kapucinar, ki posebno v šoli nganja svojo jezo nad dečkami naprednih starišev, sklofutami, kakor ti „nemški butec“ i. t. d. No pisatelj „Š-Mira“, na Majarjovega psa si pa čisto pozabil,

ta tuli cele noči, tak tuli da kterokrat še zdrav človek ne more spati. Voditelj pevcev gleda na red, da se petje najbolj mogoče v gostilni izbi izvrši, nikdar pa zunaj. Mi našega gosp. voditelja v časti držimo za ves njegov trud, in povemo Vam klerikalčki, da si „neprijetna imena“ katerega imate v Mahorjevem koledarju sliko, za se ohranite in glejte, da ne bo imel kateri več stroškov po „cajtengah“ za voljo „častne izjave“, da postane med nami mir, to vam želimo.

Radiše. „Tončejevemu Loizku“ se naznanja da g. Jožef Pistotnig, cerkvenik in gostilničar ni v nikaki zvezi z dopisom v št. 26 „Štajerca“ — Uredništvo.

Leoben dne 5/7. Slavno uredništvo „Štajerca“ v Ptuj! Naznanjam da je bil danes dopoldne ob 9. uri ljudski shod zavoljo podražanja pive; čeprav je slabo vreme malo motilo, pa je vse eno prišlo blizo 1000 ljudi skupaj, da so protestirali zavoljo draginje pive in sklenili, ne pive piti, dokler ne znižajo zopet ceno, kakor je bila poprej.

Meje oblasti duhovništva v državi določajo dolžnosti, ki jih je predpisal Kristus svojim apostelnom. Kdor na tem dvomi, je nevernik. Nerazumljivo je trditi, da imajo nasledniki apostelnov več pravice in oblasti, kakor apostelni sami. Kako je rekel Kristus? „Moje kraljestvo ni od tega sveta; ako bi bilo od tega sveta; bi se moji služabniki zanj bojevali.“ — Oni (politikujoči duhovni) delajo torej proti izreku Kristovem, vplivajo tedaj nekrščansko!

Cesar Jožef II. l. 1782.

Novice.

Kje je gospodarska moč? Avstrija je podobna coperniškem kotlju, v katerem kuha grozovita mešanica najrazličnejših snovij. Le poglejmo razliko med lenim dalmatinskim „seljakom“, podobnim živali, in rečimo češkim fabriškim delavcem. Ali pa razliko med izkoriščanim, dušno ubitim gališkim Poljakom in rečimo zgorajo-štajerskim kmetom. To je kot noč in dan. In vse te različne narodnosti so združene v eni državi. Vsak pametni človek mora priznati, da mora biti jezik enega naroda vodilen v državi. Kako smešno je n. p. v državni zbornici, ako prične prvi poslanec nemško, drugi češko, tretji poljsko, četrti rusinsko, peti srbsko, šesti hrvatsko, sedmi rusko, osmi slovensko, deveti italijansko in deseti morda še rumunsko govoriti. Koliko časa in denarja se na ta način potroti! Eden teh desetih jezikov mora biti vodilen. Kateri naj bode to? Na vsak način nemški! Seveda bodejo prvaki takoj zakričali: glejte ga „nemčurja“. Ali to nič ne de! Prvič je nemščina jezik največjega naroda na Avstrijskem, ako se vzame vsak narod za-se. Drugič je nemščina svetovni jezik, ki konkurira danes lahko z angleškim in francoskim jezikom. Tretjič je bila Avstrija v svojih začetkih nemška, — nemški Habsburžani so jo ustanovili in jo vladajo še danes. Nemštvo je torej na vsak način najzuamenitejši steber državi in to v kulturnem kakor gospodarskem oziru. Zlasti zadnje je važno. Ako bi se avstrijski narodi sešli k posvetovanju glede vodstva v državi, povprašati bi se morali v prvi vrsti: kje je največja gospodarska moč, kateri narod avstrijski plačuje največ davka? Na to zanimivo vprašanje bi dobili sledeči odgovor. Nemško prebivalstvo na Avstrijskem plačuje nekaj čez 1.128 milijonov kron na leto. Vsi nenemški narodi skupaj pa plačujejo samo okroglo 444 milijonov kron, torej niti polovico tega, kar plačujejo Nemci. Na glavo vsacega Nemca odpade letnega davka 395 kron, na glavo vsacega nenemškega prebivalca pa samo 25 K. To so resnične številke! Mi jih nismo napisali, da bi izrazili morda kakšno sovraštvo proti nemškemu narodom. Nemci so nam ravno v vsakem oziru naprej! Zato pa se morajo manjši narodi nanje naslanjati, da pridejo i oni v boljšo bodočnost!

Eljen Košut! Listi poročajo, da je madžarska vlada znanemu krasnemu listu „Simpli-

zissimus“ odteguila poštni debit. Temu vrlemu listu se je torej to zgodilo kakor „Štajercu“. Polagoma se sploh noben pošteni list ne bode smel pošiljati več na Ogrsko. Kajti veleizdajalci, ministerski sleparji in cigani na Madžaronskem se pač resnice bojijo!

Babjeverje . . . Poneumjenim ljudem je težko kaj pametnega povedati. In ravno klerikalna duhovščina, ki živi med ljudstvom in bi morala torej v prvi vrsti delati za ljudsko izobrazbo, goji in razširja najbedastejše babjeverje. Tako smo prišli tako daleč, da nekateri ljudje bolj na copernice nego na svetnike verujejo . . . Ali to babjeverje, ki ga širijo gotovi breznačajni gospodje, se obrača semtertja proti njim samim. Dokaz temu dogodki, ki se pojavljajo vsled zadnje suše. Res, letošnja suša je nekaj groznega in ljudstvo pričakuje dež kakor odrešenje. Vročé moli ljudstvo k večnemu Bogu, da bi mu dež poslal in rešil polja ter njive in gorice. Ali ljudje gredo tudi k duhovnikom, zberejo nekaj denarja skupaj in mu ga prinesejo ter prosijo, da naj bere mašo ali napravi procesijo za dež. In duhovnik? Kaj pravi duhovnik, ki bi moral vendar z ljudstvom čutiti in trpeti in za ljudsko srečo moliti, pa čeprav brez plačila? Iz rogaškega okraja se nam poroča, da je zaklical neki duhovnik kmetom, ki so mu prinesli 8 kron, da bi za dež molil: „Za 8 kron ne bode veliko dežja“ . . . In v ptujski okolici neki župnik niti s 14 kronami ni bil zadovoljen, temveč je rekel: „Za 7 forintov bo malo dežja“ . . . Bog se usmili! Suša in farška malha sta si zelo podobni, obe sta brez usmiljenja . . . Taki dogodki pa še utrdijo v srcih neizobraženega ljudstva babjeverje. Tako ni čuda, da ljudstvo splošno govori: farji so krivi suše. In še hujše! V bližini mesta Ptujaso obupani kmetje celo razbili križ in ga vrgli v vodo. Taki grozni zločini so plod babjeverja. Tisti, ki so krivi, naj si potrkajo na prsa!

Suša! Vedno žalostnejše novice nam prihajajo od vseh strani spodnje Štajerske in Koroške, — letinja bo slaba, čeprav je v začetku tako lepo kazalo. Huda vročina brez dežja je škodovala na njivah, kakor na poljih in goricah. Napredni poslanci so to tudi že uvideli. V seji z dne 3. julija so vložili napredni poslanci Marckhl, Nagele, Waldner in tovariši predlog, v katerem so vlado opozarjali, da se nahajajo nekateri deli Koroške, spodnje in zgornje Štajerske vsled suše v veliki bedi. Ti poslanci so zahtevali od vlade, da se poduči takoj glede pomanjkanja krme in splošnega slabega gospodarstvenega stanja v teh deželah, da vprizori v ta namen s strokovnjaki primerno posvetovanje in uredi takoj vse potrebne korake, da se ljudstvu pomaga. Tako je prav! Napredni poslanci so storili s tem svojo dolžnost in ako vlada ni slepa in gluha, morala bo kaj ukreniti. Zanimivo pa je, da so takoj za naprednimi poslanci pricapljali tudi hofrat Ploj in njegovi prijateljski. Prav je, da se i prvaški poslanci brigajo za bedo ljudstvo, saj so ravno oni izvoljeni v najbolj po suši prizadetih pokrajinah. Ali — zakaj ti gospodje ne storijo tega pravočasno? Zakaj čakajo vedno šele na nastop naprednih poslancev? Zdi se nam, da pustijo prvaki napredne poslance delati in kadar ti s svojim delom kaj dosežejo, takrat pa pridejo Ploj & compagna bella ter vpijejo, da so oni to storili. Vbogo ljudstvo, kakšne politične klatoviteze si se izvolilo!

Draginja postaja vedno hujša. Zdaj se je zopet moka podražila. Ravno tako riž. Moka velja danes štev. 0 kron 38.70, štev. 7 pa kron 34 — od mlina. Zdaj pa kupuj, ako hočeš kruha jesti! Živinske cene pa so grozovito padle. Salata velja 16 h ena glavica. Suša je vse pokončala. V nekaterih krajih je tudi že toča divjala. Vlada, ne pozabi vbogega ljudstva!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Konec „narodne štacune“ Mahorič in Šeligo v Ptujju. Kar so ljudje že dalje časa pričakovali, to se je zdaj zgodilo. Znana prvaška štacuna Mahorič & Šeligo nasproti pošte so sodnijsko zapečatili, dolga je več kot premoženja, konec je prišel . . . Mi gotovo nismo tisti, ki bi temu ali onemu trgovcu kakor obrtniku privoščili nesreče. Kajti v današnjih časih je treba veliko zmožnosti in truda, da se človek obdrži na površju in da ne propade. Ali konkurz te prvaške

firme moramo malo obsirneje pojasniti, ker je zelo značilen. S kako ameriansko reklamo je pričela ta firma delovati. Vsako nedeljo je vso mesto obsejala z rumenimi in rdečimi listki, po katerih se je ljudem pravilo, da imata Mahorič & Šeligo najboljše in najcenejše blago. V okolici mesta je bil tak listek na vsakem zidovju, na vsagi brzojavni štangi, na vsakem znamenju, na vsaki svinjski štali. Že ta židovsko-amerianska reklama ni dišala ravno po realnosti. Prišlo je pa še hujše! Kmete se je na vse mogoče načine lovilo in trgalo in suvalo v to prodajalno. Vsakdo ve, da niso hoteli kmetje več mimo pošte iti, ker so se bali, da se jih tam napade. To postopanje ni bilo več trgovsko, marveč podobno je bilo — šintarskemu poslu. Trgovec, ki potrebuje tako nasilnih sredstev, pač ne more stati na solidni realni podlagi. Mahorič & Šeligo pa sta tudi od začetka sem izrabljala „narodno politiko“ za svojo prodajalno. Težko je sicer razumeti, kaj imajo manufaktorni „restelci“ z narodnjaštvom skupnega. Ali v zmislu brutalnega gesla: „Svoji k svojim“ je delovala ta „narodna štacuna“ vedno. Prvaški listi so jo priporočali, na prvaških shodih se je zanjo kričalo in s tem, da sta Mahorič in Šeligo postala Nemce-žrca, s tem, da sta skakala kakor mala petelina v naprednjake, sta si tudi sama skopala svoj trgovski grob. Morda je tudi zasebno življenje teh mladih trgovcev zahtevalo prevelikih stroškov, — to nam nič mar. Morda tudi nista bila popolnoma zmožna za vodstvo večje trgovine. Morda sta se tudi preveč zanašala na tiste prvaške voditelje, ki sicer vse obljubujejo, pa nič ne storijo, — to je vse sokrivo na konkurzu. Ali glavno je to, da ljudstvo več ne zaupa v prvaško gospodarstvo. Kadar sliši kmet „Svoji k svojim“, takrat že ve, da se hoče njegove žepce pod narodnjaško firmo izprazniti. Vse „narodne štacune“ brez izjeme so vodile in še vodijo kmete za nos, vse prodajajo najslabše blago za najvišje cene. Slovenski kmet pa naj nosi zaradi prazne puhle besede o slovenskem narodnjaštvu svoj denar tem ljudem. Ne, tega ne stori kmet več, tega delati se je naveličal, za druge ne gre več po kostanj v ogenj. Laž, ki tiči v tem prvaštvu, je umorila trgovino Havelka & Lončarič, ta laž pa je zadavila tudi Mahorič & Šeligo. S tem je ta stvar končana!

Sv. Lovrenc v slov. gar. je po širni domovini zaslovel, — čeprav ne po najboljši strani. Zaslovel je kot občine, katere javno gospodarstvo je tako zanemarjeno, da si zamore župan iz občinske blagajne jemati denarja kolikor hoče, brez da bi bil kaznovan, da se zasači župana pri temu nepoštenemu ravnanju, da ima pa mož železno čelo in ne odstopi, čeprav bi sedel danes v zaporu, ko bi ne imel okrajni zastop z njim usmiljenja . . . Takšna je slava sv. Lovrenca in nam se le smilijo občani, katerih pošteno ime trpi vsled tega, in veteranci, ki imajo tako umazanega načelnika. Vse, kar smo o famoznemu županu Horvatu pisali, je seveda do pičice resnično. Mož se tudi niti z mezincem ne upa ganiti, da bi nas tožil. Raje se zateče v uredništvo zloglasnega mariborskega „Fihposa“. In „Fihpos“ igra prav rad vlogo zaščitnikov takih ljudi, ki spadajo v zapor. Zadnji „Fihpos“ jamra, češ da ni prav, človeka napadati, ki je škodo poravnal itd. Ta je pa lepa! Morda bi bilo prav, da se Horvata imenuje za častnega občana, ker je tuji javni denar za-se porabljal?! Lumparija se je zgodila in čeprav je ostal Horvat vsled milosti g. Orniga brez kazni, mora vendar kot človek z umazanimi rokami odstopiti. In dokler ne bode odstopil, toliko časa ne bo miru! Razumete, črni gospodje? Mi vemo, da je imel Horvat vse občinsko gospodarstvo z blagajno vred v svoji roki. Občinski blagajnik je neka revna duša, ki ne zna ne pisati ne čitati. Občinske knjige v svoji hiši niti videl ni. Tak „kasir“ na papirju je nepotreben. Ta naj ostane na svojem gruntu, kajti kot kmet ima itak dovolj dela. Blagajniške posle pa naj pusti razumnim ljudem. Zdi se nam, da je bil celi občinski odbor malo sokriv. Po vsaki seji je napojil Horvat „občinske očete“ s kuhanim vinom, da so možakarji vse pozabili in nepoštenemu možu vse prikimali ter vse zanpali. To pač ne gre! Torej zopet pravimo: Horvat, ti imaš umazane roke, odstopi od vseh častnih poslov, ker jih nisi

vreden! Odstopi, dokler je čas, kajti drugače izvedela bode javnost še marsikaj o tvoji osebi! Odstopi!

Kaplan Melhijor Zorko v Cirkevcih divja vedno naprej in razlija svoj strup po predah mariborskega „Fihposa“. Vse je seveda nesramna laž, kar čveka to človeče, ki je pozabilo na čast svojega stanu in ki ima manire, kakor se jih more ravno le v družbi svojega psa naučiti. Pošteni človek se seveda ne bode razburjal zaradi tega kaplana. Melhijor, govori resnico! Nesramnost je, da si predrzne ta človek, očitati drugim prestano kazen. Saj je bil Sorko sam kaznovan in sicer večkrat, ker je kot duhovnik obrekoval in ljudi k napadu hujskal. In kaj je s „konzumom“ v Laškem? Ali ni bila tam največja goljufija? Sorko, pometaj pred svojim pragom. Ako pa ne bode molčal, priskrbeli ti bodemo mi „špekhamro“!

Napredna zmaga. Pretekli ponedeljek so se vršile občinske volitve v Leskovcu v Halozah. Izvoljenih je bilo 4 klerikalcev in 8 naprednjakov. Izvoljeni so: v I. razredu gg. Blaž in Johan Vindiš, Jos. Potočnik in Janez Grahar; v II. razredu gg. Jos. Kmetič, Miha Kozel, Anton Potočnik in Tomaž Kmetec; v III. razredu pa gg. Jos. Vindiš ter Jos. Drevenšek. Čast zavodnim volilcem!

Iz Leskovca nam poroča šaljivi prijatelj: — Čajem da sta napisala klerikalca Tonček in Jožek v Jurški doma na Globanjah to-le pismo za uredništvo „Štajerca“: — Dragi gospod redakter! Naše občinske volitve so bile prve tajne v ptujskem okraju. Mislim sem, da bom že danes rihtar. V ponedeljek zelo rano zutraj sem butal in šel iz spodnjega kraja proti Leskovcu, tako da se je zemlja tresla. Mislim sem, da se me ljudje strašno bojijo, vzeli sekuro na ramo, da se bi butanje bolj slišalo. Ti Tonček pa se še malo zabavaj z mojo ženo in pridi eno uro pred volitvijo za menoj ter butaj fejst proti Leskovcu, na Leskovcu pa prav hudo glej. Tako bodo mislili, da mora eden od naju dveh rihtar postati. Vidiš Tonček, če postanem jaz rihtar, je tako, kakor da bi ti bil; in če bi ti rihtar bil, bode itak tudi moja žena rihtarica; saj sta si zelo dobra. — No, volitev je tajna in, g. redakter, volila sva, da nama je vroče postalo. Bil sem izvoljen že v 3. razredu za namestnika. Začel sem Boga moliti, Tončka in fajmoštra prositi: Podelite nam blagoslov, „erzacman“ sem že, kdaj pa bom „aušus“! V II. razredu postali smo „šuni“ trije klerikalci in eden odbornik napredne stranke. V I. razredu propali smo vsi; izvolili so se štirje pošteni možje, 3 naprednjaki in 1 liberalce. Kakor sem sprevidel je bolje z naprednjaki držati, liberalce spoštovati in klerikalce nagnati. Tako je volitev pravilno sklenjena in zdaj uvidem, da ne bo Tonček ne jaz rihtar; tudi moja žena ne bo rihtarica, če se prav lepo smeji. G. redakter, slišal sem, da Vi vašo stranko dobro podučujete in da znate skrivne žegne deliti. Mi trije pristopimo k vam in privoščite nam eno dobro vejačo pameti. Ne grozite nam s pasjim bičem, ker tepeni smo bili že v konzumski zadrugi, kjer se je kradlo in cukar jedlo in jemalo kavo, salame, sir in ričet na konzumske dolgove. Postali smo takrat jako debeli in rastli so tudi veliki dolgovi. Morali smo se konzuma znebiti, ker smo že skoraj zid pojedli. Zategadelj bi bilo dobro da postane klerikalce rihtar, ker ta stranka zna dobro, goljufati.

C. k. vojaško-veteransko društvo nadvojvoda Albrecht v Ptujju priredi dne 2. avgusta 1908 pod protektoratom g. c. in kr. majorja in komandanta E. Appel v ljudskem vrtu (Schweizerhaus) v Ptujju na dobro društveni blagajni veliko veselico, ki bode obenem slavnost ob priliki cesarjevega jubileja in 30 letnica okupacije Bozne ter Hercegovine. Pri tej veliki ljudski slavnosti se bodo nudile razne zabave. Vabijo se vsi prijatelji vojaških veterancev ter ljubi tovariši, ki so bili pri okupaciji Bozne in Hercegovine leta 1878. Ali vabijo se tudi oni tovariši, ki so bili leta 1878 asentirani. Tako se bodo zopet tovariši tega letnika in zlasti oni takratnega nadomestnega okraja št. 47 v Mariboru, ki so takrat aktivno služili, po 30 letih pozdravili. Upamo, da se stari vojaki te velike slavnosti v obilnem številu udeležo.

Okrajni zbor požarnikov se je vršil 28. p. m. v Spodnji Pulskavi. Prihitelo je

mpno 180 pežarnikov iz okrajev Maribor in Bistrica. Zbor je vodil okrajni načelnik g. Moge, ki je bil tudi zopet za načelnika. g. Schöa pa za namestnika izvoljen. G. Jos. Zbrer se je izvolilo za njegove zasluge za častnega načelnika. Domača požarna bramba je prav svojo vaje izvršila.

Slavnemu župniškemu uradu sv. Martina v teharih naznanjamo, da smo vrgli njegov ne-... po jezuitsko skrpučani „popravek“ po 19 v koš. Ako mu to prav ni, nas pa naj... Mi bodemo črnim gospodom že postave naučili!

S petjem v smrt. Trgovska pomočnika Nudl in Moschitz v Mariboru sta 2. t. m. zutraj napravila šalo in se vozila „pri treh bajerjih“. Prepevala sta in se veselila, čoln pa se je prevrnil in obadva sta utonila.

Utonila sta pri kopanju v Savi pri Zidanem mostu čevljar Jos. Pajk in delavec Jchan Papež.

V Savinjo sunil je neki mladenič pri Žalcu v šali svojego tovariša. Potem se je zbal, da bi ta utonil in je skočil za njim. Ali nesrečnež je sam utonil, medtem ko so prvega rešili.

Umrl je preteklo nedeljo g. Aloiz Freund, hišni posestnik v Ptuj, v 80. letu svoje starosti. Pokojnik je bil aplošno priljubljen, odkritostni in pošteni značaj. Svoj čas je bil posestnik v Zavrču. Cesar ga je odlikoval s srebrnim zalužnim križom s krono. Bodi poštemu možu zemljica lahka!

Iz Koroškega.

Proti klerikalizmu je imel napredni velikovski poslanec g. Nagele v državni zbornici krasni govor, kateremu posnemamo sledeče: — „Kar je govoril poslanec Grafenauer ni ljudski glas, temveč plod politikujoče slovenske duhovščine in par advokatov. To tudi ni produkt tega poslanca. Grafenauer je orglar in je vsled tega od duhovščine odvisen. Z njeno pomoč je bil potom denarja, pekla, nebes, prižnic in pridig izvoljen. On mora torej tukaj tako govoriti, kakor mu to njegovi črni gospodarji zapovedujejo. Velika množina koroških Slovencev misli danes vse drugače nego hujskajoči prvaški klerikalizem. Koroški Slovenci so miroljubni ljudje in hočejo s svojim nemškim sosedom v dobrem živeti. Dokaz temu je stoletno prijateljsko razmerje in sporazumljenje v vseh vprašanjih, ki se tičejo dobrega in slabega obeh narodov. Žal da se naše dobre sosedo na zaničevanja vredni način od slovenske duhovščine in profesionalnih agitatorjev hujska. Ako sem rekel „slovenski klerikalizem“, potem leži naglas na besedi „klerikalizem“, kajti ta je, ki z vražjo silo na Koroškem napreduje in slov. narodna fraza služi le kot sredstvo za hujskanje. Dokaz temu, da so se zavzemali nemški klerikalni listi za Slovence Grafenauerja, slovenski klerikalni listi pa za Nemca dr. Pupovaca. To prvaško gibanje ima namen, ki hoče državo uničiti in deželo raztrgati. Grafenauer govori o solidarnosti med Jugoslovani, torej mu je cilj združitve s Kranjci, Hrvati, Srbi itd. To so tista stremljenja, za katera je cesar škofoma Stadler in Strossmayer svojo nezadovoljnost izrazil. Ta južni panslavizem bi vzel delu Avstrije na Balkanu vso moč. Šlo bi nam tako, kakor grofu Radetzky na Italijanskem. Sicer je pa dobro, da vemo, kam meri Grafenauer. Povedali bodemo to volilcem in toliko zdrave pameti imajo naši ljudje, da se ne bodejo hoteli združevati z Rusi, Srbi, Hrvati in Kranjci, temveč da ostanejo raje pri svojim sodeželanom, s katerim so 15 stoletij dobro živeli.“ — Tako je govoril g. Nagele in prav je imel!

„Š-Mir“ je bil od poslanca g. Nagele v državnem zboru pošteno za ušesa prijet. G. Nagele je dejal: „Opozarjam na pisavo lista hujskačev „Mira“. Da je zamogel ta list obrekovati, podal se je pod zaščito ljubljanskih porotnikov. Impertinenca tega lista tiči v tem, da se nikdar ne upa naravnost očitati, temveč da vedno le namigava. Mene so hoteli za tata in morilca napraviti. In kdo so izdajatelji tega revolverakega lista? To je neki velečastiti prošt in njegovi sotrudniki so slovenski duhovniki ter orglar Grafenauer. To, gospodje, so pošteni in politična družba, iz katerih strupene čaše jemlje Grafenauer, da omaže koroško deželo.“ —

Zdaj vsaj v državni zbornici v do, kakšni list je „Š-Mir“.

Prvaški tat! Na deželni sodnji v Celovcu je bil te dni znani S. Čarton p. d. Najekovec iz Slov. Plajberga zaradi tatvine obsojen na 3 mesece ječe. Ta Najekovec je bil hud prvaški klerikalec in so ga črnihi tudi na vse strani varovali. Svoj čas je „Štajerc“ omenil, da se je pri temu čednemu kristjanu našlo celo zalogo ukradenih stvari. „Š-Mir“ se je seveda takoj potegnil za tega poštenjaka in je kričal, da „Štajerc“ laže in da je Najekovec nedolžen kot novorojeno dete. Zdaj je ta „nedolžnost“ dokazana in s tremi meseci ječe poplačana. Radovedni smo, je-li bode „Š-Mir“ svoje takratne laži nazaj vzal. Mislimo da ne, kajti ta farska cunjica računata itak le na tiste čitatelje, ki so tako neumni, da samo njega čitajo. Baje smrdi tudi v občini, ki je bila Najekovecova zaščitnica. Torej — tudi na Koroškem mrgoli prvaških tatov...

Vlak povozil je na progi Spital-Lendorf delavca J. Krainz. Nesrečnež, ki je bil takoj mrtev, je iz spodnjega Štajerskega doma.

Goljufija. Nekdo je osleparil firmo Madile & Co. v Celovcu za 4500 K. Zasedujejo šitnega mojstra Schulze kot strilca.

Kača pičila je učenca Johan Sopeka v Prevalju. Roka je zelo otekla, ali otroka se bode rešilo.

Porotno sodišče v Celovcu je razpravljalo o požgu Posestnik A. Momci iz občine Strassburg je imel hlapca Ad. Kflerja, ki je gospodarsko poslopje posestnika Gortona iz maščevanja zažgal. Škoda je bilo za 39.600 K. Kfler je bil obsojen na 8 let težke ječe. — Zaradi ropa in zločina proti pravosti je bil obsojen brivski učenc Jozef Spies na 3 leta ječe. — 1 leto ječe je dobil železničar Emil Richter iz Maria-Saala, ker je poneveril 1.650 K. — Osvetniški uradnik A. Zak v Velikovcu je ukradel pri pisanju testamenta hranilno knjigo za 2.414 K. Sedel bode 5 let v ječi.

Po svetu.

Velika rudarska nesreča se je zgodila v Jusowai na Ruskem. Dostlej se je prineslo iz jame 228 mrtičov. Ali skupno je našlo smrt nad 400 rudarjev.

Požar. Na Gališkem je pogorela vas Poddubec. Pogorelo je 600 poslopij. 1000 oseb je brez strehe.

Iz črnega tabora. V Anconi je bil kaplan Angeloni v večnem prepiru s kanonikom Snigaliesi. Končno je vzel kaplan revolver in ustrelil kanonika in sebe. Šlo se je zaradi neke lepe deklina.

Književnost in umetnost.

Deutsche und deutschfreundl. Gaststätten“. Ta malispis obsega seznamek vseh onih gostilen, restavracij in kavaren na južnem Koroškem, spodnjem Štajerskem, Kranjskem, Primorskem, v Trstu in na dalmatinskem obrežju, ki se jih more nemškimi potnikom priporočati. Vsak gostilničar naj bi gledal, da pride v ta zapisnik, ki se ga dobi zastoj v tiskarni Joh. Heyn v Celovcu.

Gospodarske.

Kako bi lahko izkoriščali kobilice? Kakor smo v prejšnjih številkah že poročali, prikazale so se tudi letos po Krasu kobilice v veliki množini. Toliko je teh skokonogih živali, da so po nekaterih krajih vso travo snedle, napravile pa obenem tudi poljsčini mnogo kvara. Celo na trtah, ki se nahajajo blizu travnikov je precej škode. Poznam posestnike, katerim so lansko leto in letos vničile zasajene trte. Bolj visoko speljanih trt ne gledajo navadni »konji«, marveč neke druge zelene, nekako gobaste kobilice. Proti temu živalskemu rodu bo treba se bojevati na življenje in smrt. Ali naj gospodarimo mi po Krasu ali naj kobilice. Če gre tako naprej in se mi ne ganemo, gospodarile bodo poslednje, kajti zadnji dve leti se je ta nesreča tako pomnožila, da nam je že skoraj vse seno požrla. Kaj bo šele prihodnje leto, ker živali skoraj nič ne zatiramo! Kako naj ugonobimo te požeruhe? Najboljše bi bilo, če bi znašli kako kobilično kolero ali drugo kužno bolezen, ki bi morila kobilice. Za sedaj ne znamo še za tako sredstvo, zato si moramo na drug način pomagati. Nekateri mislijo, da bi se jih mastilo z brano, drugi hočejo tresti razne prahe, ki kobilice razjedajo, tretji gonijo purane nad kobilice itd. Naše mnenje je, da bi bilo skoraj še najboljše, če bi jih mi kar lovili, bodisi z roko ali še boljše s pomočjo kake mrežice, s kakoršno se navadno lovijo metulji. To delo je sicer zamudno, toda najbolj

uspešno, kajti pod brano pride le malo kobilic, ravno tako se jih s pomočjo prahu malo vgonobi, a purani se velike množine kobilic prehitro nasitijo in ne morejo več. Seveda se mora pašnja puranov iz gospodarskega stališča najbolj priporočati, ker zamorimo z njimi škodljivce, obenem pa opitamo purane, ki se v jeseni jako drago prodajo. Če stane mlad puran 1½ kronske, pridobimo lahko pri vsakem puranu do jeseni 4½ kronske, kajti po 6 kron se lahko prodajo odrasle pičle. Kdor nakupi 100 pur, ima lahko 450 kron dobička in 100 pur srednj kmet lahko preredi samo na svojem zemljišču. Seveda je treba puranom včasih tudi kaj drugega, ker samo od mesa niti človek ne mara živeti. Lahko se mu da zvečer nekoliko kuhanega krompirja, navadne solate ali kako drugo zelenjavo. Dasi priporočamo purane in kokoši za lov kobilic, vendar moramo skušati tudi sami krčiti število skokonogcev. Za to delo so najbolj sposobni otroci, ker so bolj urni od velikih ljudi in tudi se lažje pripogibajo. Vlovljene kobilice deti je še žive skozi majhno odprtino v zaprt koš ali zaprto vrečo. Ko sta koš ali vreča polna, zamorijo se kobilice najboljše na ta način, da se denejo v peč, kjer se je pekel prej kruh. Zamorjene kobilice dajo izvrsten gnoj, pa tudi kokošim najboljšo hrano. Še vedno se spominjam, da smo nabirali kot otroci kobilice za pičce in ti so jih rajši žrli kot meso. Toda če smo nalovili mnogo kobilic, ne moremo vseh naenkrat pokrmiti, zato bi priporočali našim Kraševcem, da bi se lotili sušenja kobilic. Pozimi bi bile sušene kobilice izvrsten dodatek navadni kurji piči in jajc, ki so meseca decembra in januarja jako drage, ne bi manjkalo. Popolnoma izkuhanano meso, ki se posuši in zmelje, plačujemo sedaj kot kurjo pičo približno po 20 vin. kg in tudi še dražje. Posušene kobilice so pa mnogo bolj redilne in so kot kurja piča gotovo še polovico toliko vredne. Zato priporočamo našim Kraševcem, naj izkoriščajo to nesrečo na ta način. Kobilice sušiti seveda ni prav lahka stvar, ker se rade prej usmradijo in pokvariijo, nego so suhe. Najboljše bi se sušile v sušilnicah, kakoršne rabimo za sušenje sadja ali pa v pečeh, katerih se more svilodne bube. Za silo pa se lahko uporabljajo tudi navadne krušne peči. Ko se kobilice v njih crejo, se ta seveda nekoliko osmradi, čim pa zakurimo vnovič v peči, vniči ogenj popolnoma duh in znamenja po kobilicah. Sicer pa denemo lahko kobilice tudi na kako podlago, da se peč ne osnaži. V peči se kobilice na pol osušijo, potem pa naj se nekoliko osolijo in na solcu, podobno smokvan ali češpam, popolnoma posušijo. Zmlete v prah se jako dobro ohranijo in pozimi dajejo izborno pičo za kokoši in sploh vso perutnino. Kmetovalci! Kobilic je letos toliko, da ni prav nič težavno za brzega dečka nabrati jih v enem doevu 20 do 50 kg. Uporabljajte naš nasvet in imeli boste dvojen dobiček: prihodnje leto več sena in pozimi mnogo jajc!

Kje je treba prešcipavati trtno mladje? Pomnimo dobro: Mlado, še nerazvito trtno listje uporablja za razvoj redilne snovi, ki jih jemlje iz trte, staro, razvito trtno listje pa nabira in pretvarja redilne snovi (škrob, sladkor itd.) iz zraka. Razvitega listja ne smemo zato odstranjevati, ker bi pomenjalo to slabenje trte. Skrbeti pa moramo za to, da se ne razvija mlado listje, ki krade trti moč. Ko ima toraj trta dovolj listja, prešcipnimo ji mladje, da se ne bo uporabljala trtna moč za nepotrebne mladike, marveč za napravo trodja. Samo one mladike, ki jih prihodnje leto narežemo za zarod, naj se pustijo neprikrajšane, da se krepko razvijejo. Važno vprašanje nastane sedaj, ali naj se odstranijo, kje in kako novi zakotni poganki. Dokler so zakotni poganki še mladi, prikrajšajo naj se nad prvim listom. Ako bi jih popolnoma odstranili poglano bi lahko oko na mladiki. Če smo pa pustili, da so se zakotni poganki bolj močno razvili in se je tudi mnogo listov na njih že dobro razrastlo, potem ne smemo tako močno krajšati mladja, ker bi s takim delom odvezli trti tudi razvite liste, za katere je uporabila ta mnogo svoje moči. Na močno razvitih pogankih je pustiti 2 do 3 liste več, nego na mladih. Seveda moramo gledati pri tem da ne nastane v vinogradu prevelika gošča. Vsi listi morajo priti na svetlo. V temi listi ne samo, da ne delujejo, marveč uporabljajo dostikrat celo življe od onih listov, ki se nahajajo na svetlem. Cim bolj razdaljene so toraj trtne vrste, bolj dogo mladje lahko pustimo trtam in manj ga prešcipujemo.

Krompir „Matilde“. Ta krompir, ki je pri nas še novost, sadi se meseca julija in do konca jeseni že dozori. Z njim se more namreč nadomestiti pridelovanje pozne turščice, ki prouzroča kakor znano, ako ne dozori dovolj, bolezen pelagro. Bodemo videli, kako se sponsejo prvi poskusi.

Zelena piča se ne sme dajati živini, ako je že uvela, ker se napravijo v želodcu trde kepe, ki ne pridejo dovolj v dotiko z želodečnim sokom. Zato se piča ne prebavi dovolj in provzroča dostikrat napihovanje. Več kot 24 ur pred uporabo se ne sme kositi zelena krma. V nasprotnem slučaju ali se napol posuši, ali uvne ali pa se vgreje. Najboljše je, če se nakosi piča vsak dan po dvakrat: zjutraj in zvečer. V vročini nakošena krma uvne hitro, v rosi nakošena pa se vgreje.

Kumare trpijo, kakor smo v našem listu že pisali, jako radi od neke glive, ki prouzroča, da se listje posuši. Smod na kumarah, kakor pravimo ti bolezn, se razvija osobito tam, kjer se napravlja močna jutranja rosa. Da ne bo na kumarah preveč rose, oziroma, da se ta rano zjutraj posuši, saditi je kumare v take lege, da posije na nje prvo solnce, toraj v vzhodne lege ali pa vsaj v odprto ravnino. Kumarov se ne sme pustiti, da rastejo po tleh, marveč jim je treba dati oporo, da se vspnejo čim bolj visoko. Najboljše je, ako se nasloni visoko iz ene vrste na vejevje druge vrste, podobno kakor se dela to navadno pri fižolu pletencu. Da vejevje bolj trdno stoji, dobro je, ako se napne na slemenu iz konca na

konec žica in šele na to se nasloni vejevje. Paziti pa je, kedar se kumari sadijo, da so obrnjene vrste od vzhoda proti zapadu, da posije toraj prvo solnce na obe strani nastalega grebena in se zato rosa hitro posuši.

Po „Prim. Gosp.“
Peronospora preti! Od vseh strani prihajajo k nam kmetovalci povpraševati, kaj je neka bela stvar, ki se je prikazala na zarodu. Podobna je nekaki plesnobi. Pritožujejo se, da vsled tega belega puha jagode odpadajo. Kakor smo se sami prepričali, ni to nič drugega, kot navadna strupena rosa ali peronospora, ki se je letos prijavila osobito na grozdju. Mnogo škode je napravila neki že v Brdih, pa tudi po Vipavskem in v goriški okolici. Večinoma se jo dobi v bolj nizko ležečih vinogradih, osobito na grozdju, ki so se zanašali, da ne bo letos radi suhega vremena te bolezn. Sedaj jo imajo! Kdor ni škropil še v tretje, naj škropi! Tudi v grozdje naj se vbrizgne nekoliko galice!

Dobrostanju človeštva služita apotekarja Thierry-bazam in centifolij-mazilo, o katerih izbornost pričajo stotera zahvalna pisma. Ta dva neprekosljiva, svetovnoznana sredstva, ki se nikdar ne pokvarita, donosala skoraj vedno pomoč. Imejte ta sredstva vedno doma ter branite se ednaki ponaredbi, ki so kaznive in brez vrednosti. Thierry-bazam 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 5 K, Centifolij-mazilo 2 dozi K 3 60 se prave dobiva v apoteki pri angeljvaru A. Thierry v Pregradi pri Rogatecu.

Razočarani so vsi o lahki in štedljivi rabi splošno hvaljenega tekočega „Cirine-Ölwachswichse“ za parket in linele, samo dvakratna raba na leto potreba; drugače se le izbrše in tla so brez napake ter se dajo umivati.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Jurišič v Pakracu. Opozarjamo na njene inzerate in jo najtopleje priporočamo.

Prepozno pridete v delu kakor k rendez-vous, ako nimate dobro idoče ure. Marsikatero sitnost bi si prhrali, ko bi vedeli, koliko je ura bila. In tako lahko pridete do dobre ure! Pišite le pošto kario na firmo: „Avstrijska eksportna družba za ure Dunaj-Westbahnhof“ ter si naročite za K 8—krasno srebrno Gloria-uro za gospode (glej inzerat!) za katero se 3 leta pismeno garantira.

Promet razpošiljalne trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomislite je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupcem pravočasno ugodno. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in muštru. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladišnih o registrov. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavske moči je v tej zalogi potrebno. Razpošiljalna hiša Hanns Konrad vslužbuje zdaj 200 oseb; njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega koledarja kterege dobijo vsi kupci te firme zastonj in poštne prosto.

Tvrška Karl Kocijan tovarna za sukno, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu prične ravnokar razpošiljati nove vzorce obširnega sklada letne robe za gospode in gospe. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpoliško firmo obrne ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča.

50000 ur gratis katalog dobi vsak čitatelj tega lista od svetovnoznane zaloge ur in zlatega blaga Max Böhnel, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27/27 čisto zastonj in poštne prosto. Korepondenčna karta z natančnim naslovom zadostuje.

Loterijske številke.

Gradec, dne 27. junija: 54, 57, 64, 84, 4.
Trst, dne 4. julija: 31, 48, 56, 64, 63.

3 stelaže

in 1 pudelj, jako dobro ohranjeni, se po ceni takoj proda. Kje? pove uprava „Štajerca“. 497

Častna izjava.

Jaz podpisani **Franc Toplak** iz Ločič-gore obžalujem, da sem se izrazil na seji krajnega šolskega sveta v Sv. Urbanu za gospoda okrajnega načelnika Josefa Orniga žaljivo. Zahvaljujem se gospodu Ornigu, da ni nastopil nadaljno kazensko-sodnijsko pot.

Ločič-gora, 2. julija 1908.

Franc Toplak l. r.

Varstvena marka „Anker“
Liniment Caspici comp.
nedomestilo za
anker-pain-expeller
je znano kot odpeljajoče, izvrstno in bolečine odstranjajoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1-40 in K 2.— Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.
Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.
Razpošilja se vsak dan.

Delavke

dobijo trajno in dobro plačano delo v fabriki užigalnega blaga (Zündwarenfabrik) Maria-Rast pri Mariboru. 389

Gostilna,

prodaja tabaka, brez konkurence in žganje, 4 oralo v njiv na lepem prostoru, zidano, z opeko krito, vse v najboljšem stanu, se zaradi družbinskih razmer za 3.550 gold. proda. Kje? se izve pri Franzu Ježovšek, čuvaj Hoče (Kötsch.)

Krojaški učenc

se takoj sprejme; prednosti ima kateri se je že nekaj časa učil. Vprašati je osebo ali pismeno pri Johann Werbošek, Celje, Gosposka ulica 34.

Učenec

priden, delaven in zvest z dobrim šolskim spričevalom se vzame ročno v službo pri g. Hans Toplak, trgovec z mešanim blagom sv. Lovrenc SI. gor. 495

Učenec

se takoj sprejme v pekarni g. Heinrich Simonitsch v Zeltwegu nad Judenburgom, Zg. Štajerska. 486

Učenec

se takoj sprejme pri g. Ludwig Krautsdorfer, prodajalna manufakture in špecerije v sv. Duhu pri Poličanah. 488

Mladenič

pošten, lepega vedenja, 23 let star, išče službe natakarja, ali kaj temu primernega. Na zahtevo ljudsko šolsko izpričevalo kakor drugo — Naslov pod šifro „S. 14.“ poste restante Tržišče, Dolenjsko. 492

Učenec 489

se takoj sprejme za trgovino z mešanim blagom, sin poštnih starišev ter šole prosi. Ponudbe naj se pošljejo na tvrčko Davorin Podlesnik v Radčuh ob Zidanem mostu.

SINGER

šivalne stroje

naj se kupi edino v naših prodajalnah ki se jih pozna vse na tem-le znaku:

Ne pustite se zapeljati z naznanili, ki zasledujejo le namen, pod imenom SINGER rabljene mašine ali take drugega vira prodati. Kajti naše mašine se ne oddajajo naprej prodajalcem, temveč se prodajajo neposredno od nas običnostvu.

SINGER Co.

ako dr. za šivalne stroje filijalka Ptuj, Hauptplatz.

Razglas.

C. k. namestništvo v Gradcu je dalo mestni občini Radgona dovoljenje, v mestu Radgoni obdržavati

drugi mesečni živinski sejem

in sicer na tretji torek vsacega meseca. To se daje s tem na splošno znanje, da se v slučaju, ako pade ta dan na praznik, sejem na delavniku pred praznikom vrši in da se obdrži prvič ta drugi mesečni živinski sejem na torek, dne 21. julija 1908.

Na vsakem živinskem sejmu se smejo prignati konji, biki, voli, krave, teleta, ovce, koze in prašiči; ozirati se je na postavne določbe.

Potemtakem se vršijo leta 1908 v mestu Radgoni še sledeči sejmi:

- Dne 21. julija mesečni živinski sejem;
- 4. avgusta
- 10. avgusta (sejem sv. Lavrencija) kramarski in letni živinski sejem
- 18. avgusta mesečni živinski sejem
- 1. septembra
- 15. septembra
- 6. oktobra
- 20. oktobra
- 3. novembra
- 16. novembra Leopoldi-sejem, kramarski in letni živinski sejem (se prižene jako veliko konjev in govede ter je znameniti sejem s perutnino);
- 17. novembra mesečni živinski sejem
- 1. decembra
- 15. decembra

Mestni urad Radgona

dne 12. julija 1908.

Župan:

Kodolitsch l. r.

Novo zidana, dobro idoča

kovačnica

z vsem drugim ter separatno stoječo novo zidano stanovanjsko hišo z lepim sadonosnikom, nekaj zemljišča ter gozd za sekati, se zaradi bolezn in starosti posestnika proda. Veliko zaslužka, ker daleč naokrog ni konkurence. Vpraša se pri lastniku g. Peter Fister, kovaški mojster, Leibsdorf p. Grafenstein na Koroškem.

Grajzlerija

s stanovanjem, obstoječe iz 1 prodajalne, 1 sobo, kuhinjo, klet in vsega potrebneba, 5 minut iz mesta Celje, nadalje stanovanje v 1. nadstropju, obstoječe iz 3 velikih sob z vsem ter z rabo vrta, se ceno odda. Vpraša se pri g. Adolf Kollenz, pri g. Rakusch v Celju.

Trgovina z mešanim blagom
zvezana z dobro idočo
gostilno

v enem največjih farnih in romarskih krajih spodnje Štajerske v okraja Rogatec se da najem s začetkom septembra 1908 in to pod zelo ugodnimi pogoji. Poizve se pri gospodu **Hans Straschill, Breg pri Ptuj.**

Išče se pridni ciglarski mojster (Ziegelmeister).

Razumeti mora popolnoma izdelovanje surovega cigla roko (Handschlag) in žganje v enostavni peči. Pogoji treznost in poštini značaj. Nekaj nemščine se želi. Akordna plača in vstop po sporazumljenju. Dopisi na godarsko oskrbništvu „Hammer“, p. Ptujška gora pri Ptuj.

Išče se za takojšnji vstop

pridno viničarsko družino

ki se popolnoma razume na americkansko trto in vsa druga kmetijska dela. Dnevna plača za moške K 1-40, za ženske K —80 ter stanovanje, kurjava, vrt, njiva, 2 litra polnega mleka. Osebna naznanila pri Eugen Pilzovem graščinskem oskrbništvu v Pesnici na Štajerskem. 494

Rane
vseh vrst naj se varujejo skrbno pred vsako nečistostjo,
kajti vsled te postane lahko najmanjša rana nevarna in velika. Ze 40 let sem se rabi omekajočo **Pragersko domače zdravilo** kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane, zmanjša vnetje in bolečine, vpliva hladilno in pospešuje sploh zdravljenje.
razpošilja se vsak dan 1 cela doza 70 vin., 1/2 50 vin. po pošti proti naprej-plačilu 3 K 16 vin. se pošlje franko 4 doz, za 7 K pa 10 doz, in to na vse avstro-ogrške stacije.
Vsa dela zavirkov imajo postavno varstveno znamko.
Glavni depot:
B. FRAGNER, c. k. dvorni liferant.
Apoteka »zum schwarzen Adler«
Praga Kleinesseite, Ecke der Nerudagase No. 203.
Skladišče v apotekah Austro-Ogrske.

Pozor, kmetovalci!

V gornji Pulskavi pri Pragerskem ima tvrška **K. & R. Ježek**

veliko zalogo vseh vrst **kmetijskih strojev** in se vsem kmetom posebno priporoča. V zalogi ima vedno: **vitlji ali gepelni, mlatilnice, predležja, slamoreznice, reporeznice, mlini za jaboljke, grozdne stikalnice, drobilni mlini, žitne čistilnice, mlini za vejati, brane, plugi** itd. Podpisani posreduje tudi naročila na vse vrste kmetijskih strojev, **sesalke za studence, motorje na bencin, motorje na plin, opreme za opekarne stroje za opeko** i. t. d. **Zmerne nizke cene, ugodni plačilni pogoji. — Popravila** se tudi sprejemajo in po nizki ceni računajo. Zastopnik in oskrbnik zaloge: **Franc Kampuš v gornji Pulskavi.** 486

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 58

**P
O
Z
O
R**

**P
O
Z
O
R**

Pristne snovi za napravo domače pijače do-
bite v popolnoma pravi in zdravju popolnoma ne-
škodljivi sestavi le tedaj, če ima vsaj le jeden del
mojih snovi: zgoraj stoječo, postavno zavarevano
varstveno znamko.

Moje snovi so bile že večkrat, zadnjič dne 23.
februarija 1907 preizkušane od c. kr. preizkušoval-
nice hranil v Gradcu glede njih neškodljivosti;
vsled spričeval, katera imam v rokah od omenje-
ne preizkušovalnice, nimajo v sebi nikakih zdravju
škodljivih tvari, vsled česar so v moji sestavi
najbolj pripravne za napravo v resnici zdrave in
najbolj okusne domače pijače.

Vsled tega prosim vsakega, da pazi v svojo
lastno korist po-ebni na zgoraj stoječo, registro-
vano znamko, da se tako varuje pred manj vred-
nimi ponarejenimi izdelki. 34

Kmetovalci pozor!

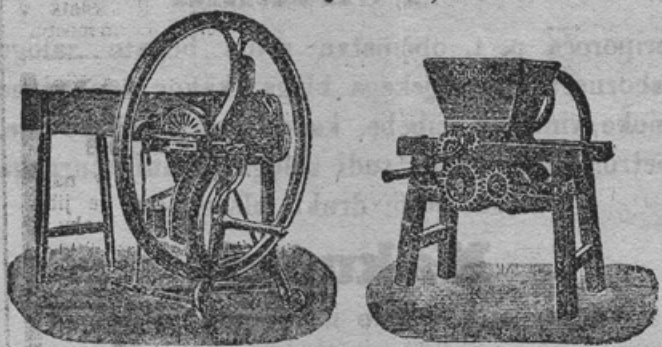
Staroznana kršćanska tvrška.
Opozarjamo vse kmetovalce in gospodarje na
svoje, po vsem Kranjskem, Štajerskem, Koroškem,
Hrvatskem, Ogrskem, Dol. in Gor. Avstrijskem zna-
ne snovi za napravo domače pijače z vinskim, bru-
škovim in jabolčnim okusom ter vseh vrst žganja
in ruma, 80% očetnega cveta itd. Snovi so naravni
pridelek in vsled tega popolnoma neškodljive. Z
njimi lahko mešate vino in sadni most ter delate
pijačo na tropino in droži ali tudi na samo vodo.
Ker je moja trgovina tako razširjena, sem v pri-
jetnem položaju, da dajem za nizko ceno najboljšo
blago! Vsak ki je enkrat poizkusil, postal je moj
stalni naročnik! (Dajem tudi zastojnjo pojasnila za
boljšanje skaljevega ali drugače pokvarjenega vina
in vinske posode.) Prosim pazite natanko na mojo
tvrško, ki obstoja že več ko 15 let in vsled tega
le samo ona more oddajati vse po dolgo izkušenih
receptih! Na zahtevo pošljem cenike zastojnjo.
Z edličnim spoštovanjem udani

Andrej Pollak, trgovec s špicerijskim in
drugim blagom
„Pri črnem psu“ Gradec, Annenstrasse št. 46.

Fabrika kmetijskih in vinogradniških
mašin

Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priporoča najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje
za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, re-
bler za koruzo, sesalnice za gnojnice, trijerje,
stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje
(Handschepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obračati,
stroj za košnjo trave in žitja, najnovejše gleisdorfske
sadne mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične
preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck
Differenzial Hebelpresswerke) patent „Düchscher“, dajo
največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože
(Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in
garancijo. — Cenik zastojnjo in franko. 433

MLIN

4 pari kamenja in enim volenom na zmerni vodi.
Mlin, hišno poslopje in štala, vse zidano, vse
dobro obdržano, 6 oralov zemlje blizu Maribora
se po ceni hitro prodaja. Kje pove upravnistvo
„Štajerca“ 444

Zahtevajte

zastojnjo, da se Vam pošlje ilustrovani cenik z nad 1000 slikami.
Slika 1/2 nat. velika

Garancija več let

Vsako ne breznapačno blago se vzeme
pri polni svoti nazaj.

Nr. 365 Srebrna dam-
ska remontoar kron 7.—

Nr. 322
Srebrna remontoar 7.—
za gospode kron

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev
gold. 5. dvojni 13.—
mantelj kron

N. 341 Srebrna anker dvojni mantelj
15 kamenjev, po- 14-19
sebnó močna gold.

Anton Kiffmann
največja zaloga ur srebrnega in zlatega
blaga. Ekspert v vse dežele.
Marburg. P. I. Štajersko.

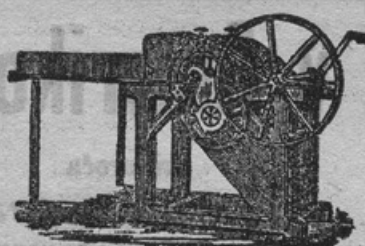

Garantirano pristno naravno vino

Namizno vino, rdeče . . . . . 36 vin.
Namizno vino, belo . . . . . 40 „
Bizeljski burgunder . . . . . 52 „
priporoča za oddajo v sodovju od 56 litrov naprej
Otto Kuster, Celje. Vinski ket v velikem hra-
nitničnem poslopju. 446

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča izboljšane
vitale (Göpel)
mlatilnice

z najnovejšimi te-
čaji (lagerji), lahko
tekoče. Dalje stroje
za rezanico de-

lati, trijerje in mline za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo vozni-
prosto. Prodaja se tudi na obroke, ceniki se pošljajo poštne
prosto in zastojnjo.

Lastna zaloga v Mariboru v Vikringhof ulici.

Zdaj
kron
8.—

Za birmo!

Preje
kron
20.—

Visoko moderna rement. Gloria
srebrna ura
za gospode!

Preje
K 20.—

Zdaj
K 8.—

3 leta
pismeno
garancija

3 leta
pismeno
garancija

Ta imenitno izdelana ura pose-
duje skrbno izkušeno, v kamenju
idočo kolesje, 3 krasno gravirane
pokrove in „Springdeckel“, ter
prodamo to uro za K 8.— s se-
kundnim kazalcem K 9.—
Pošlje se po povzetju.

Avstrijska eksportna družba za ure
Dunaj—Westbahnhof 25.

Tisočero priznanj!

**Pridni spretni
sanjarski pomočnik,**

se razume na vsa delavniška dela najde trajno
nabo v neki manjši sanjarski delavnici. Kje?
pove upravništvo „Štajerca“ 483

Ne okušaj, dokler ni vode zraven!
80%

jesihova esenca,

bela in rudeča s katero se pripravljajo
najokusnejše jedi in jesih za vkuho.
1 Liter velja 2 kroni.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% je-
sive esence z 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in iz-
ten jesih je gotovi.

Namizno in bučno olje 1 liter K 1.40 in 1.60.

Zaloga pri

R. Bračko,

trgovcu v Ptuj v novi poštni hiši.

Prilična prodaja!

Prodam svoj **umefni mlin**, zvezan z žago za
le in kovačnico, zelo krepka vodna moč na reki La-
vantski (Lavantfluss), 15 minut od železnice. Nadalje
imam posestvo na istem potoku, kjer je dobiti istotako
krepka vodna moč. Nadalje gospodarsko posestvo, 3
minute od železnice, 50 oralov zemlje z stavbiščem za
mlodvorsko restavracijo. Vse z »fundus instructus«, tudi
vsako posestvo samo. Vpraša se pod »Gute Existenz«,
poste restante, Lavamünd, Koroško. 452

Mojster (Platzmeister)

možen v vseh lesni stroki in rabljiv i za pi-
rno se sprejme pri **g. Franz Gleinschich**
Twimbergu. Istotako se sprejmejo **delavci**
pri oglju (Kohlenbrenner). 486

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno-hraničničem
uradu.

Mestni de-
uarni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8-12 ura.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banke.

Strankam se med uradnimi urami radoveljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Vozički otroke

v novi veliki trgovini

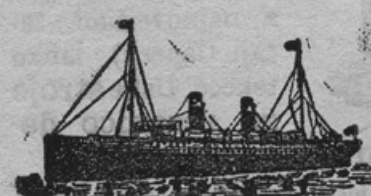
Johann Koss v Celju

na kolodvorskem prostoru

se dobivajo že od . . . . . K 13.— naprej
 druge sorte po . . . . . 14.—
 tretje " " . . . . . 16.—
 četrte " " . . . . . 18.—
 pete " " . . . . . 20.—
 in s fedrami po . . . . . 24.—

Za finejše sorte se naj zahteva posebni cenik.

Potnikom v Ameriko

priporoča
 generalna agentura
AMERIKANSKE

in White Star-Linije

najhitrejšo vožnjo prek **Basel - Paris - Cherbourg - New-York**, 2 odhoda v tednu, hrana že v Baselu prosta, z velikanskimi in varnimi parniki teh linij, prevoz od **Cherbourg-New-York** v resnici 5 1/2 do 6 dni. Vsa potrebna in natančna pojasnila daje radovoljno in zastonj:

Generalna Agentura

Im Obersteg & Co. 28 Aeschengraben Basel (Švica.) 292

Samo pravi je le

Thierry-balzam

z zeleno nuno kot znamko. Najmanj se pošlje 12/2 ali 6/1 ali patent potna družinska steklenica K 5.—. Zaboje zastonj.

Thierry centifolij-mazilo

Najmanj se pošlje 2 doze K 3-60. Zaboje zastonj. Povsodi priznana kot najboljša domača sredstva proti bolečinam, pečenje v želodcu, arču, kašlju, hripavosti, vnetju, ranami itd. — Naslov za naročbe in denar:

A. Thierry, apoteka k angelj-varuhu v Pregradi pri Rogatecu.

Zaloga v največjih apotekah. 297

Styria-bicikelni

Novi modeli 1908.

Cena za gotov denar:
 „Styria“-bicikelni K 140. 160 (fino cestno kolo) najfinejša cestna kolesa K 180—200 isto K 240—280.

(Halbrennmaschinen) s patent Styria-Glockenlager.

Že rabljene, toda še prav dobre bicikelne po 80, 100 K. Po ugodnih pogojih prodajava samo zanesljivim kupcem in proti dvanajstmesečnemu plačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje vsakomur, ki misli bicikel kupiti, se pošlje cenik. Styria-bicikelni so dandanašnji najimnitnejši fabrikati, in največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel).

Brata Slawitsch,

generalna zastopnika za okraje 271

Ptuj, Ormuž, Rogatec in Središče.

Naročila naj se pošljejo na naslov, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in ne prodaja privatnim osebam.

Domača pijača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pijačo in je najboljšo nadomestilo za pristni sadni mošt „Mostin“ je sestavina naravnih substanc in vsled tega neškodljiv ter vpliva ta pijača na človeka oživljajoče in pospešuje prebavo. 300 l. te pijače narejene z „Mostin“ stane 9 K 60 vin. „Mostin“ se dobi pri **Janezu Posch**, špicerijska trgovina, Maribor, Koroška ulica 20. — Poštna razpošiljatev vsak dan. — Sviri se pred ponaredbami.

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
 671 vinom in žganjem

v Poličanih

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo izbornega špicerijskega blaga, kakor fine parne moke, vinberle, cibebe, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna narurna vina en gros in dobro pravo žganje en gros in en detail.

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledečih jako znižanih cenah. Vsak naveden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/11 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.) 378

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Svilne robce

Volneno blago

Druk od firbarja

Cajge in satene

Platno belo in pisano

Štofe in kamgarn

Srajce in kravate

kupuje večina 201

samo v ta novi veliki trgovini

Johann Koss v Celju

na kolodvorskem prostoru.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN.
 STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

ekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija.)

577

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelje!

S. Benisch

1 kg. sivih slisanih 2 K; boljnih 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg. najfinejših, snežno-belih, slisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. flauma (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinejši prsni 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tuhent, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavnima blazinama vsaka 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjene z novim, sivim, tujnim in flavmasti perjem za postelje 16 K; pol-daune 20 K; daune 24 K; posamezni tuhenti 10, 12, 14, 16 K; glavne blazine 3 K, 3-50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar ne dopade denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Böhmerwald. Cenik gratis in franko. 464

PLAHTE

(Prtiči)

iz domačega platna po . . . . . K 2
 iz močne debele kontenine 2
 iz tirolskega platna 3

v novi veliki trgovini

JOHANN KOSS v Celju

na kolodvorskem prostoru.

Pozor, gospodje in gospodične

V svoji lekarniški praksi, ki jo vršujem že več nego 30 let, mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti izpadanju — **KAPILOR** št. Povzročila, da postanejo lasi dolgi in gosti, odstranja pleh in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi sil vsaka družina. Imam premo

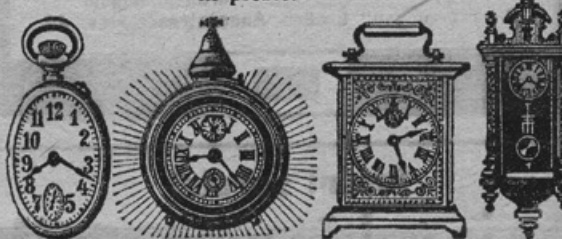
sahvalnic in priznanic. Stane poštnine prosto na vsako pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIČ

lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

5000 ur zastonj

katalog pošljem vsakomur brez plačila zastonj in prosto.

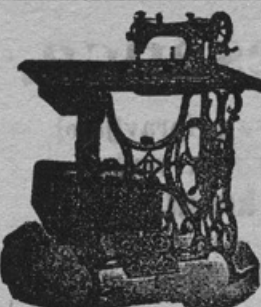
Rosk. pat. 3.—	kron	Budilnica 2-40	kron	J. budilnica 6.—	kron	Ura na pen. delj 70 cm. 7.—
Sreb. Rosk. 6.—		Svetla cif. 3.—		„Schlagw.“ 8.—		Stolp. zvon. 5.—
Zel. b. Ros. 7.—		Stolp. zvon. 5.—		Godba . . 10.—		Z budilnico 10.—
Sreb. dvojni mantelj 8.—		kuhinj. ura 3.—		6 valčkov . 12.—		Z godbo . . 12.—

Original Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalfa, c. izkušeno, od K 13.—; srebrno in zlato blago po originalnih fabriških cenah. 3 leta garancija. Izmenjava ali denar nazaj.

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27 v lastni hiši
 Zapriseženi cenitelj in strokovnjak. Največja in najstarejša tvrdka. Osnovana l. 1840.

5000 slik-katalog zastonj in poštnine prosto. 34

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sili deči ceni:

Singer A . . . 70 K —
 Singer Medium 90 „ —
 Singer Titania 120 „ —

Ringschifchen . . . . . 140 „ —
 Ringachifchen za krojače . . . . . 180 „ —
 Minerva A . . . . . 100 „ —
 Minerva C za krojače in čevljarje 160 „ —
 Howe C za krojače in čevljarje . 90 „ —
 Cylinder Elastik za čevljarje . . 180 „ —
 Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najnižje cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno. 10

Velika zaloga gotovih oblek

za otroke vsake starosti iz štofa in cajga ženskih jaken (jopc)

štofaste in

moških oblek

hlače iz cajga in štofa zelo po ceni. v novi veliki trgovini

JOHANN KOSS v CELJU

na kolodvorskem prostoru.